

lijdenis wilden interpreteren „niet naar het wetenschappelijk dogmatisch inzicht van de opstellers der belijdenis, maar naar het geloofsbewustzijn in de geloofsgemeenschap der Kerk“.

Naar het geloofsbewustzijn der gemeente. O, foel, dat is ethisch, dat is subjectief; dan maakt ieder er van wat hij wil en alle vastigheid is weg. Gelukkig echter, zulke predikanten zijn er niet in de Geref. Kerken, en als ze er waren, behooren ze er niet thuis.

Neen, van die oud-ethische stelling moeten wij niets hebben.

Een paar jaar geleden heb ik op de Twentsche predikanten-conferentie de historische interpretatie verdedigd.

De C. V. stelt in „De Reformatie“ het probleem: kerkelijk-historische interpretatie of neerslag van wetenschappelijk-theologische beschouwingen.

Hij geeft vervolgens Kuyper's opinie over deze materie weer.

Hierna geeft ds Meulink een overzicht van wat ds C. Veenhof in ons blad opmerkte, om met deze letterlijk aangehaalde zinnen van dr Kuyper te besluiten:

„Er is in elke Belijdenis te onderscheiden tusschen de zaak die men belijdt en den vorm, waarin dat beledene wordt uitgedrukt. Onveranderlijk blijve alleen het eerste, al het overige wisselt naarmate God de Gemeente het inzicht, de gedachte en het Woord geeft.“

Slechts beginne men nooit van meet af, maar belijde zijn geloof steeds op de historische lijn, d.i. in aansluiting aan de Belijdenis der Vaders, maar die zoo mogelijk beter uitgedrukt, Schriftmatiger bepleit, enz.

Van repressinatie walgden onze Dordsche Kerkvaders. Hun blik doorzag de toekomst en als mannen des vrijen geestes hebben zij juist, die miskenende en vergulde mannen, voortdurende reformatie ook op het stuk der Belijdenis gewild.

Stem is dus volkomen de onderscheiding tusschen de substantie in den vorm der Belijdenis, zelfs tusschen een quia en quatenus toe, hierin verschil ik van vele broeders, dat ik óók dien vorm niet aan de gissing, aan den willekeur, aan den inval van den enkele wil overlaten, maar evenals de Substantie van de Kerk vraag, mits die vorm slechts niet versteene, maar de beweging van het gemeentelieven volge op den voet; en dat ik evenzoo de onderscheiding van het quia en quatenus niet aan elks goeddunken prijsgeef, maar ter beslissing opdraag aan de macht, die over allen, en dus ook over den prediker staat: aan de Gemeente, sprekend in haar wettig, geestelijk, door gebed geheiligd orgaan“.

K. S.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:

Wanswerd (Fr.): Th. J. Kerries te Burum en H. de Moor te Nes (W.-D.).

Beroepen te:

Wanswerd: H. de Moor te Nes (W.-D.).

Intrede te:

Pacensis: Cand. Y. Feenstra. Tekst: 1 Cor. 2:2. Zierikzee: Gijss. Leene. Tekst: 1 Petr. 4:11.

Afscheid van:

Ooster-Nijkerk: M. Wilschut. Tekst: 1 Joh. 2:28.

Candidaten tot den Heiligen Dienst.

De classis Amsterdam der Geref. Kerken heeft praeparatoir geëxamineerd en beroepbaar verklaard den heer W. M. van Asperen, te Amsterdam, cand. aan de Vrije Universiteit.

De heer Van Asperen zal gaarne de kerken des Zondags dienen en een beroep in overweging nemen. Zijn adres is: Van Baerlestraat 14, Amsterdam-Zuid; telef. 29760.

Oorlogsschade Geref. Kerken.

Naar men meldt, wordt de oorlogsschade door de Geref. Kerken in Nederland aan kerkgebouwen en pastorieën geleden, begroot op vijfhonderdduizend gulden.

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:

Drachten: D. Biesma te Drogeham.

Bedankt voor:

Teuge-Zutphen: J. M. Visser te Midwolda (Oldambt).

Afscheid van:

Bunschoten: H. Visser. Tekst: Deut. 30:19.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Giessen-Nieuwkerk, Goudarak (toez.) en Neder-Hardinxveld: Cand. D. B. van Lokhorst te Hilversum.

Godlinze: L. J. v. d. Kam te Beetgum.

Haskerhorne (toez.): Cand. A. M. van der Neut, hulppred. te Rotterdam-Kralingen.

Herkingen en te Puttershoek (toez.): A. A. Koolhaas te Huizen (N.-H.).

Rossum: Cand. C. R. de Jong, hulppred. te Eindhoven.

Tierknaast: Cand. C. P. van Andel, hulppred. te IJmuiden-O.

Wijk aan Zee en Duin: Cand. A. J. Bronkhorst te Zeist.

Aangenomen naar:

Daarle: Cand. A. A. Koolhaas te Huizen (N.-H.).

Haskerhorne (toez.): Cand. A. M. van der Neut, hulppred. te Rotterdam-Kralingen.

Surhuizen: Cand. J. C. Postma Ern, hulppred. aldaar.

Warga: Cand. H. v. d. Veer te Amsterdam.

Bedankt voor:

Duisen, Herkingen, Noorden en Puttershoek (toez.): Cand. A. A. Koolhaas te Huizen (N.-H.).

Vriescheloo (Gron.): C. A. Snoep te Ulrum.

Intrede te:

Goenga: P. L. Tasseron. Tekst: 1 Tim. 1:15.

Hillegersberg: J. G. van Ieperen. Tekst: Psalm 71:16.

Leens: Cand. L. Alons. Tekst: Jes. 40.

Afscheid van:

Bennekom: J. G. van Ieperen. Tekst: Handel. 20:18 m., 20, 21.

Groot Schermer: J. L. Brinkerink. Tekst: Rom. 15:33.

De geestelijke verzorging onzer Militairen.

Deputaten van de Generale Synode der Geref. Kerken tot behartiging van de geestelijke belangen van onze militairen deelen aan de Geref. Kerken mede:

Er blijkt eenige misvatting te zijn omtrent den arbeid van bovengenoemde deputaten. Sommigen schijnen te meenen, dat die arbeid nu geëindigd is of wel zou kunnen eindigen. Zoo komen er o.a. vragen van classale correspondenten en jeugdverenigingen, of reeds opgespaard geld en bijdragen nu nog wel moeten worden opgevoerd.

Deputaten stellen er daarom prijs op te verklaren, dat zij, zoo de Synode hun geen ontheffing geeft en zoolang God het hun toelaat, zeer zeker hun arbeid zullen voortzetten en dat voor dien arbeid nog veel geld noodig is.

In de eerste plaats gaat ons leger nog niet naar huis. Er blijven nog vele duizenden gemobiliseerd. En onder die duizenden zal zelfs veel geestelijken arbeid verricht moeten worden. Vooral, wanneer straks de toestand wat meer gestabiliseerd en een geregelde bearbeiding mogelijk gemaakt zal zijn.

Het verspreiden van veel en goede lectuur zal een groote vereischte blijven. Eveneens het houden van catechisaties, lezingen, enz. Waar niet voldoende arbeiders zijn, zullen kandidaten voor hulpdiensten aangesteld moeten worden. En enkele aangeschoten zullen moeten worden gehandhaafd. Men denke bijv. aan Leiden, waar zeer veel gewonde militairen liggen, die niet allen geregeld door de predikanten kunnen worden bezocht en waar sinds half Mei cand. G. v. Andel werkzaam is.

Deputaten kunnen uit den aard der zaak niet veel van hun plannen en werk publiceren, maar zij mogen aan de kerken de verzekering geven, dat hun arbeid voortgaat en nog dringend de steun en de voorbede van de kerken behoeft.

Laat er vooral ook voor onze militairen gebeden worden. Dat is meer dan ooit noodzakelijk. En inzonderheid denke men daarbij aan de zeer vele gewonden, waarvan sommigen voor hun leven vermist zijn.

Ook vergeet men niet, dat er in de toekomst veel arbeid noodig zal zijn onder de politietroepen en mareschausse.

Indien er kerken zijn, in wier ressort veel militairen gelegerd zijn of zullen worden, en waar behoefte is aan hulpdiensten of aan goede lectuur, berichte men dit aan den scriba van deputaten.

Deputaten willen in dit bericht ook de gelegenheid aangrijpen om de kerken, die haar predikant afstonden voor het leger te velde, voor dit offer hartelijk te danken. En vooral ook die veldpredikers zelf. Het is in dezen korten oorlog wel gebleken, dat hun dienst te veld groote offers eische en dat velen die offers met groote gewilligheid hebben gebracht.

Bovenal brengen deputaten dank aan God, dat hij al onze veldpredikers gespaard heeft en hun arbeid heeft willen zegenen tot troost en bemoediging van onze mannen en zonen.

Voor Deputaten:

A. H. VAN MINNEN, Bergen (N.-H.) (Tel. 2486), praeses.

T. J. HAGEN, Delft (Tel. 965, Girono. 35595), scriba.

Bond van Geref. Mannenverenigingen in Nederland.

Naar wij vernemen, heeft het Bondsbestuur in zijn vergadering van 12 dezer besloten den Bondsdag op den vastgesteld datum 3 Juli a.s. te Amsterdam in „Kras“ te doen plaats hebben.

Het zal voor vele leden een aangename verrassing zijn, dat zij dezen feestdag ook dit jaar niet behoeven te missen.

Wel zijn voor het houden van deze vergadering eenige beperkingen opgelegd. Alleen leden van bij den Bond aangesloten verenigingen mogen dezen Bondsdag bijwonen, zoodat de heeren ditmaal hun dames moeten thuis laten.

Voor anderen zal het een aansporing zijn den 3en Juli vrij te maken. Want hetgeen geboden zal worden ziet er zeer aanslokkelijk uit.

De Bondsvoorzitter, ds M. B. van 't Veer te Groningen, zal in zijn openingswoord spreken over „Het Eenige Wapen“ (Gods Woord).

In de middagvergadering zal ds C. Veenhof van Haarlem een referaat houden over: „Prediking en Wereldcrisis“. Op dit onderwerp volgt een bespreking. Het slotwoord zal worden gesproken door ds Y. v. d. Zee te Amsterdam onder den titel: „Levenswijze in Levenswee“.

Persschouw over:

AMBT EN OPLEIDING

DOOR A. M. LINDEBOOM

DE KERKELIJKE PERS OVER DIT BOEK.

Dat wij hier met een zeer bijzonder boek te doen hebben, blijkt wel uit de persrecensies, die, ook al nemen zij soms een ander standpunt in, toch niet kunnen nalaten op het bijzondere karakter van deze studie te wijzen, en hun lof te schenken aan den diepen en ernstigen arbeid die er aan ten grondslag ligt.

Maar er zijn ook vele warme aanbevelingen van dit boek. Zoo b.v. De Hagen in de „Zwijndrechtse Kerkbode“, die schrijft:

AMBT EN OPLEIDING, door A. M. Lindeboom. Uitg. Oosterbaan & Le Cointre N.V., Goes.

Daar zijn menschen, met wie ge het niet eens zijt, en van wie ge toch moet zeggen: Ik luister met genoegen naar hem. Zoo is het hier, al wil ik daarmee niet zeggen: Ik ben het met den schrijver niet eens. Ik let nu slechts op zijn schrijfschrift. Het is een interessant verhaal, de schrijver is goed op de hoogte en kan er bij halen, wat hij noodig heeft, stelt wijzigingen van de Kerkenordening en Reglementen voor alsof het niets is, behandelt met een gemakkelijheid de debatten van de Generale Synode van Sneek over de zaken van de T.H. te Kampen. Wie hij zelf is weet ik niet, en met wat voor autoriteit hij spreken kan, is me ook onbekend. Maar wat hij denkt blijft niet verborgen. Hij zegt zijn meening ronduit, hoewel met een zekere gemoeidelijheid. En waarover het dan loopt? Over zaken, betreffende kerk, opleiding, wetenschap en theologie. De moei-

De voor deze vergadering benoemde bewijzen van lidmaatschap, kunnen worden aangevraagd bij het Bidsbureau, Naassau-laan 5, Bennekom; of bij de Verenigings-secretarissen.

Over hetgeen in de huishoudelijke vergadering zal worden behandeld, hopen wij t.z.t. terug te komen.

Belangrijke boeken voor dezen tijd

DE TIJD IS NABIJ
Voortekenen van Christus' Wederkomst

door Dr J. J. Knap Czn

Prijs f 2.25 - Geb. f 2.90

INDESCHERING VAN CHRISTUS' WEDERKOMST

door Dr H. Veldkamp

Prijs f 1.90 - Geb. f 2.60

DE OPENBARING DES HEEREN AAN JOHANNES

Opnieuw uit den grondtekst vertaald en verklaard

door Prof. Dr S. Greijdanus

2e Druk - Prijs geb. f 4.50

Al deze boeken zijn verkrijgbaar in elken Boekhandel en bij den Uitgever

J. H. KOK N.V. KAMPEN

„De Reformatie“ is door zijn groote oplage HET blad voor FAMILIE-ADVERTENTIËN. Onze Gereform. kringen gelieven daarmede te rekenen.

Een boek voor NU, Binnenkort zal verschijnen:

INKEER EN UITZICHT

Een woord voor dezen tijd

door

Prof. Dr J. H. Bavinck

en Dr C. B. Bavinck

Een sterkend boek, dat geestelijk houvast geeft. Een boek van troost, van geloof en van hoop.

Pim. 100 bladzijden

Slechts 90 ct.

Bestel het nu reeds bij

Uw Boekhandelaar.

J. H. KOK N.V. KAMPEN

CHRISTELIJK REKENEN

een bijdrage ter stimuleering van „onderwijsvernieuwing“

door C. DE VRIES.

„...Laat men toch ernst maken ook met den post „rekenboeken“. — Waarlijk, ik zeg het zonder een zweem van eenigen twijfel, óók met uw rekenonderwijs staat gij in Gods dienst...“

Aldus de schrijver van deze brochure aan het einde van zijn betoog over de noodzakelijkheid van Christelijk rekenen op onze scholen.

Hebt gij er al kennis van genomen?

Zoo niet, doe het dan nu!

Prijs f 0.50.

Verkrijgbaar bij den Boekhandel of rechtstreeks op postrekening nr 36000 van de uitgevers:

OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V. - GOES

Veertien eenvoudige Oefeningen

nagelaten door A. PUNT in leven Oefenaar bij de Geref. Kerken met een woord ter inleiding van Prof. Dr F. W. GROBBEIDE

Uitgegeven ten voordeels van de V.U.

Met portret van den schrijver — 192 bladz. f 1.25.

Verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij de

Uitgevers Oosterbaan & Le Cointre N.V., Goes

lijke kwestie van de jaren 1890 e.v. worden besproken, de gevoelige meeningen van de mannen uit de Afscheidingen Doleantiekringen, de gedachte van Prof. Bavinck die tot eenheid wilde brengen, en die het plan had, de T.H. te doen fungeren als Theol. Faculteit der Vrije Universiteit, zoodat we praktisch niet meer twee inrichtingen zouden gehad hebben. Hij heeft het over de Synode van 1902 die besloot de T.H. op te heffen, hetgeen niet uitgevoerd werd. En hij heeft het over het promotierechtvraagstuk. Ik moet eerlijk zeggen, dat vele opmerkingen raak zijn, en dat ook sommige denkbeelden de moeite van het overwegen waard zijn. Zoolwat de belangrijke als de minder centrale. (B.v. hij wil niet spreken van geneesheer doch van geneesmiddelenheer, omdat er maar één Geneesheer is, in den hemel; zoo spoedig mogelijk moeten meisjesstudenten in de gelegenheid worden gesteld aan de T.H. theologie te studeren; de zinspreuk van „de Wachter“ behoort herziening, enz.)

Overigens houdt hij er van, openhartig zijn meening te zeggen. Alle professoren zonder onderscheid kunnen om hun ooren krijgen. Hij stelt soms de dingen wonderlijk scherp en scherp-wonderlijk. Het „prekcollege“ is zonde voor God. Wel, wel. „Het is in feite een spotten met het heilige“. Ik moet even op adem komen na zoo'n zin. En toch — ik ben soms geneigd me gewonnen te geven.

Meer dan ooit te voren het geval was, zal de positie onzer Theologische Hoogeschool in de toekomst de belangstelling krijgen. Lees daarom dit boek. Het is verkrijgbaar bij Uw boekhandelaar of rechtstreeks te bestellen op postrekening nr. 36000 van de Uitgevers

OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V. - GOES

PRIJS f 2.—